

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Jiřího Gottwalda a soudců JUDr. Jany Záviské a Mgr. Jarmily Úředníčkové v právní věci žalobce **R. H.**, zastoupeného Mgr. Jaroslavem Topolem, advokátem se sídlem Na Zlatnici 301/2, Praha, proti žalované **Policii České republiky, Krajskému ředitelství policie Moravskoslezského kraje**, se sídlem 30. dubna 24, Ostrava-Moravská Ostrava a Přívoz, o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem policisty,

t a k t o :

I. **Zásah** policisty Policie České republiky proti žalobci ze dne 25.5.2015 spočívající ve výběru kaucí ve výši 10.000,- Kč **byl nezákonný**.

II. Žalovaná **je povinna** zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku **10.228,- Kč** do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupce žalobce Mgr. Jaroslava Topola, advokáta se sídlem Na Zlatnici 301/2, Praha.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalobce jako řidič vozidla zn. Mercedes-Benz S500 L 4MATIC 221, rz X zaplatil dne 25.5.2015 kauci ve výši 10.000,- Kč.

[2] Žalobou podanou v zákonné lhůtě se žalobce domáhal vyslovení nezákonnosti zásahu policisty z Krajského ředitelství Policie Moravskoslezského kraje dne 25.5.2015, v 19:03 hod. na silnici č. I/56, spočívající ve výběru kauce ve výši 10.000,- Kč od žalobce jako řidiče motorového vozidla. Žalobce se měl dopustit přestupku dle § 125c odst. 1 písm. f) bod 2 silničního zákona tím, že při řízení motorového vozidla jel rychlostí 164 km/h, a tedy měl překročit nejvyšší dovolenou rychlost mimo obec o více jak 50 km/h a více. Jako důvod výběru kauce policista uvedl, že za tento přestupek hrozí zákaz činnosti, a proto vznikla důvodná obava, že se bude přestupkovému řízení vyhýbat. Odkázal na ust. § 125a silničního zákona, dle kterého je policista oprávněn vybrat kauci při splnění kumulativních podmínek, kdy a) se musí jednat o řidiče motorového prostředku, b) podezřelý ze spáchání přestupku proti bezpečnosti a plynulosti na pozemních komunikacích, c) u kterého je dáno důvodné podezření, že se bude vyhýbat přestupkovému řízení. U žalobce jsou splněny podmínky a) i b). Nebyla však splněna podmínka c), neboť důvod k vybrání kauce uvedený policistou, že za přestupek hrozí zákaz činnosti, není dle dosavadní judikatury Nejvyššího správního soudu postačující, jelikož sankce zákazu řízení sama o sobě nepotvrzuje důvodné podezření, že se řidič motorového vozidla bude vyhýbat správnímu řízení. V této souvislosti odkázal na rozsudek NSS ze dne 27.5.2015, č.j. 2As 72/2015-36. Žalobce spatřuje nezákonnost zásahu v tom, že nebyla naplněna podmínka existence důvodné obavy, že se bude vyhýbat přestupkovému řízení, když nebyl uveden relevantní důvod této obavy. V dané věci tak policista nejenže neuvedl dostatečné důvody k výběru kauce, ale nebyly uvedeny ani relevantní důvody pro její výběr. Žalobce je trvale bytem v České republice, vyzvedává si písemnosti na adrese trvalého pobytu a nad to je zastoupen advokátem. Toto zcela jistě nevzbuzuje pochyby, že by se vyhýbal správnímu řízení. Žalobce s policistou spolupracoval, na jejich výzvu se legitimoval, podrobil se dechové zkoušce. V minulosti se nikdy přestupkovému řízení nevyhýbal.

[3] Žalovaná navrhovala zamítnutí žaloby jako nedůvodné a souhlasila s projednáním věci bez přítomnosti.

[4] Z obsahu spisu, který předložil správní orgán, bylo zjištěno, že Městskému úřadu Frýdlant nad Ostravicí dne 5.6.2015 bylo Policií ČR předloženo oznámení přestupku, kdy podezřelý řidič MUDr. R. H., bytem Š. 2278/34, B.-Ž., porušil ust. § 18 odst. 3 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, a tím je podezřelý ze spáchání přestupku podle ust. § 125c odst. 1 písm. f) bod 2 cit. zákona, neboť dne 25.5.2015 v 19:03 hod. řídil na silnici I. třídy č. 56 mimo obec Metylovice, směr Ostravice, automobil tov. zn. Mercedes-Benz S 500 L 4MATIC 221, rz X nedovolenou rychlostí, přičemž mu byla naměřena silničním rychloměrem PolCam PC 2006 rychlost jízdy 160 km/h (po odečtení odchylky měř. zařízení 155 km/h) v místě, kde se smí jet podle obecné úpravy provozu na pozemních komunikacích nejvýše 90 km/h. Jmenovaný tak překročil nejvyšší dovolenou rychlost mimo obec o 50 km/h a více. Dne 25.5.2015 v 19:04 hod. řídil na silnici I. třídy č. 56 mimo obec Metylovice, směr Ostravice, automobil tov. zn. Mercedes-Benz S 500 L 4MATIC 221, rz X nedovolenou rychlostí, přičemž mu byla naměřena silničním rychloměrem PolCam PC 2006 rychlost jízdy 170 km/h (po odečtení odchylky měř. zařízení 164 km/h) v místě, kde se smí jet podle obecné úpravy provozu na pozemních komunikacích nejvýše 90 km/h. Jmenovaný tak překročil nejvyšší dovolenou rychlost mimo obec o 50 km/h a více. Dále je ve spise **potvrzení o převzetí kauce** (špatně čitelné) a **potvrzení o předání kauce** Městskému úřadu ve Frýdlantu nad Ostravicí

ze dne 26.5.2015 v hotovosti 10.000,- Kč. Z potvrzení o převzetí kauce zjištěno, že v kolonce důvod vybrání kauce je rukou policisty napsáno: Dne 25.5.2015 v 19:03 hod. mimo obec Metylovice, na sil. I/56 ve směru jízdy k obci Ostravice naměřena rychlost jízdy 160 km/h v místě, kde je nejvyšší dovolená rychlost 90 km/h, a to osobnímu vozidlu rz X, které řídil výše uvedený řidič pan H. Po odečtu odchylky měřícího zařízení je výsledná rychlost 155 km/h. Měření prováděno systémem PolCam s archivací. Vzhledem ke zvyšující se rychlosti uvedeného vozidla bylo provedeno opakované měření rychlosti v 19:04 hod. mimo obec Frýdlant nad Ostravicí na silnici I/56 ve směru jízdy k obci Ostravice, kdy byla naměřena rychlost jízdy 170 km/h, v místě, kde je nejvyšší dovolená rychlost 90 km/h, a to stejnému vozidlu i řidiči. Po odečtu odchylky měřícího zařízení je výsledná rychlost 164 km/h. Měření prováděno systémem PolCam s archivací. Řidič svým jednáním porušil ust. § 18/3 zákona č. 361/2000 Sb., čímž je důvodně podezřelý z přestupku dle § 125c zákona č. 361/2000 Sb. Vzhledem k tomu, že za uvedený přestupek hrozí řidiči u správního řízení zákaz činnosti, vznikla důvodná obava, že se bude tomuto správnímu řízení vyhýbat a byla uložena kauce. V kolonce vyjádření řidiče uvedeno: „Kauci platím, protože policie ČR říká, že jinak mi odtáhnou auto. Myslím si, že v dešti jsem jel 110 km/h.“ **V úředním záznamu** sepsaném pprap. J. H. 25.5.2015 č.j. KRPT-115931/PŘ-215-070306 uvedeno, že dne 25.5.2015 vykonával jako člen hlídky a obsluha radarového zařízení PolCam hlídkovou činnost společně s velitelem hlídky a řidičem pprap. S. Výkon služby prováděli dle instruktáže na silnici I/56 a prováděli měření rychlosti jízdy. V 19:03 hod. mimo obec Metylovice, silnice I/56 ve směru jízdy obce Čeladná, byla naměřena vozidlu Mercedes-Benz, černá metalíza, rz X, rychlost 160 km/h, po odečtení procentuální odchylky radaru 155 km/h, v místě je nejvyšší dovolená rychlost 90 km/h. Následně vozidlo zrychlilo, z toho důvodu bylo provedeno druhé měření v úseku s max. povolenou rychlostí 90 km/h. Druhé měření bylo provedeno v 19:04 hod. mimo obec Frýdlant nad Ostravicí, silnice I/56 ve směru jízdy obec Čeladná, a výše uvedenému vozidlu byla naměřena rychlost 170 km/h, v místě, kde je max. povoleno 90 km/h, po odečtení procentuelní odchylky měřícího zařízení je výsledná rychlost 164 km/h. Měření provedeno záznamovým zařízením PolCam s archivací. Okamžitě po zapnutí výstražných světel vozidlo zastihli a zastavili za pomoci světel modré barvy a rozsvícení červeného nápisu STOP POLICIE. Vozidlo bylo zastaveno na bezpečném místě na silnici I/56 mimo obec Frýdlant nad Ostravicí poblíž čerpací stanice Benzina. Pprap. S. řidiče vyzval k předložení dokladů potřebných k řízení a provozu vozidla a občanského průkazu, kdy řidič všechny tyto předložil. Následně byl vyzván k odbornému měření na množství alkoholu v dechu přístrojem Dräger s negativním výsledkem. Řidiči bylo sděleno, jakého přestupku se dopustil, bylo sepsáno oznámení dopravního přestupku, které řidič přečetl, podepsal a vyjádřil se. Vzhledem k tomu, že za uvedený přestupek hrozí zákaz činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel, a je zde tedy důvodná obava, že se řidič bude vyhýbat přestupkovému řízení, byla řidiči uložena kauce ve výši 10.000,- Kč. Pan H. kauci složil na místě a byl poučen o důsledku vybrání kauce a podmínkách jejího vrácení.

[5] Podle ust. § 82 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s.ř.s.“) každý, kdo tvrdí, že byl přímo zkrácen na svých právech nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením (dále jen "zásah") správního orgánu, který není rozhodnutím, a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo, může se žalobou u soudu domáhat ochrany proti němu nebo určení toho, že zásah byl nezákonný.

[6] Podle ust. § 125a odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), v platném znění, policista je oprávněn vybrat od řidiče motorového vozidla podezřelého ze spáchání přestupku proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích, u kterého je důvodné podezření, že se bude vyhýbat přestupkovému řízení, kauci od 5.000,- Kč do 50.000,- Kč, nejvýše však do výše hrozící peněžitě sankce za spáchaný přestupek. Podle odst. 2 téhož ustanovení složení kaucí je zárukou, že se řidič uvedený v odst. 1 dostaví ke správnímu orgánu k projednání přestupku proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích. Podle odst. 3 citovaného ustanovení při výběru kaucí policista poučí řidiče o důsledku vybrání kaucí a podmínkách jejího vrácení a vystaví písemné potvrzení o převzetí kaucí. V písemném potvrzení musí být uveden důvod uložení kaucí. Písemné potvrzení se vystavuje ve třech vyhotoveních.

[7] Jak vyplývá z ustanovení citovaného v odstavci [6] tohoto rozsudku, v písemném potvrzení o převzetí kaucí musí být uveden důvod uložení kaucí. Nejvyšší správní soud k této otázce zaujal stanovisko (rozsudek sp. zn. 4 Aps 9/2013 ze dne 27.2.2014) ve smyslu, že na písemné potvrzení o převzetí kaucí sice nelze klást nároky vycházející z požadavků na odůvodnění správního rozhodnutí podle § 68 odst. 3 správního řádu z roku 2004, avšak je v potvrzení třeba uvést *srozumitelné a okolnostem věci odpovídající stručné vyjádření, v čem policista spatřuje důvodné podezření, že se řidič motorového vozidla podezřelý ze spáchání přestupku proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích bude vyhýbat přestupkovému řízení*. I přes tuto zdůrazňovanou neformálnost potvrzení o převzetí kaucí danou zejména okolnostmi, za nichž je vystavováno (obvykle venku na silnici), je nezbytné s ohledem na následnou přezkoumatelnost události soudem, aby byla důvodnost pojetí podezření alespoň v základních obrysech z potvrzení zřejmá. Nejvyšší správní soud v témže rozsudku připustil, že *v rámci řízení před správními soudy, jehož předmětem je posouzení zákonnosti výběru kaucí v rámci řízení o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením správního orgánu, lze vedle potvrzení o převzetí kaucí vycházet i z jiných podkladů, z nichž lze zjistit okolnosti uložení kaucí. Takovými podklady (důkazními prostředky) mohou být např. oznámení o přestupku, úřední záznamy, svědecké výpovědi či zvukové, obrazové nebo jiné nahrávky, které zachycují provádění zásahu a byly pořízeny v souladu se zákonem*.

[8] Jak vyplynulo z obsahu spisu předloženého žalovanou, a zejména samotným potvrzením o převzetí kaucí, policista dostal své povinnosti uvedení důvodu pro stanovení a vybrání kaucí. Nicméně soud nemůže souhlasit s názorem žalovaného, že samotná hrozící sankce, citelně zasahující do práv řidiče, v tomto případě zákaz činnosti, by mohla sama o sobě být hodnocena jako skutečnost způsobila založit důvodnou obavu, že se řidič bude vyhýbat přestupkovému řízení. K založení podezření, že se bude řidič vyhýbat přestupkovému řízení, musí kromě spáchání přestupku být dány ještě další podněty, např. absence trvalého bydliště, poznatek o tom, že se v minulosti řidič již přestupkovému řízení vyhýbal (srovnej např. rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 2 As 72/2015 ze dne 27.5.2015, č.j. 4 As 6/2014 -27 ze dne 17.4.2014), popř. i chování řidiče. Institut vybírání kaucí by měl být používán jen ve výjimečných případech, jsou-li v konkrétní věci dány skutečné důvody vedoucí k obavě, že se řidič bude přestupkovému řízení vyhýbat. Z obsahu spisu však v žádném případě nevyplývají jiné skutečnosti, než že řidiči hrozí sankce zákazu činnosti, které by vedly k obavě vyhýbání se přestupkovému

řízení. Podezření ze spáchání přestupku je samo o sobě toliko podmínkou pro event. využití oprávnění uložení kauce, avšak bez dalšího nelze tento institut realizovat.

[9] Krajský soud dospěl k závěru, že žalovaná neprokázala důvody, ve kterých spatřovala obavu, že se žalobce bude správnímu řízení vyhýbat, a za této situace krajský soud žalobě žalobce podle § 87 odst. 2 s.ř.s. vyhověl a určil, že výběr kauce žalovanou od žalobce dne 25.5.2015 byl nezákonným zásahem.

[10] O náhradě nákladů řízení mezi účastníky soud rozhodl dle § 60 odst. 1 s.ř.s. tak, že žalované uložil povinnost nahradit důvodně vynaložené náklady procesně úspěšného žalobce. Tyto náklady spočívají v soudním poplatku z návrhu ve výši 2.000,- Kč, dále v právním zastoupení žalobce advokátem v rozsahu dvou úkonů právní služby (převzetí a příprava a podání žaloby) po 3.100,- Kč, dvou režijních paušálů po 300,- Kč podle ust. § 11 odst. 1, písm. a), d), § 13 odst. 3 vyhl. č. 177/1996 Sb., v platném znění; celkem 6.800,- Kč; s připočtením 21 % DPH (1.428,- Kč), tj. v součtu 8.228,- Kč plus 2.000,- Kč za soudní poplatky. Celkové náklady tak činily 10.228,- Kč. Správní orgán byl zavázán povinností tuto náhradu nákladů zaplatit ve lhůtě, jak uvedeno ve výroku II. tohoto rozsudku, a to právnímu zástupci žalobce, na účet č. 2108555672/2700 vedený u UniCredit Bank Czech Republic and Slovakia, a.s.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **l z e** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Ostravě dne 12. října 2015

Mgr. Jiří Gottwald
předseda senátu